

Света Гора, които дѣятелно помагали на гръцизма. Освобождаването на Гърция е нанесло също така осѣтна загуба на елинизма въ южна Македония, понеже дълги години свободна Гърция притегляла гръцката и погръчената македонска интелигенция и понеже турскитѣ власти прѣзъ това врѣме не гледали благоприятно на гръцкото духовенство и на гръцкитѣ училища. Отъ това врѣме се почнало и българското възраждане, което прѣзъ втората половина на XIX. в. силно попрѣчило на гръцизма. При всичко това и до сега тоя гръцизмъ въ нѣкои краища на Македония прави малки завладѣвания.

Гръцкото население въ Македония сега образува двѣ отдѣлни групи: едната край Бѣло Море въ югоизточна Македония, а другата около долината на Бистрица въ югозападна Македония. Между еднитѣ и другитѣ се вмѣнала българска прѣграда, която достигнала Солунския Заливъ.

Гръцкото население въ югоизточния край на Македония не образува компактна маса, но е раздѣлено на нѣколко купчинки, прѣкъснати ту отъ турски села, ту отъ български. Въ най-източния край на Македония, въ приморската равнина Сарж Шабанъ има запазено всрѣдъ гѣстата турска маса само едно гръцко село, *Кая Бунаръ*, което било много голѣмо и прѣзъ послѣднитѣ 50 години дало много прѣселенци на Кавала. По насамъ гръцко население има въ *Кавала*, градецъ, който е морско пристанище на една частъ отъ източна Македония. Още въ старо врѣме тукъ е билъ гръцки градъ *Неаполисъ*, извѣстенъ въ срѣднитѣ вѣкове добръ подъ името *Христополисъ*. Сега въ Кавала половина отъ населението е гръцко, а другата половина турско. Въ тоя приморски градъ постоянно приходжали българи отъ Неврокопско и Разложко и се огръчали. Едва въ най-ново врѣме десетина къщи такива прѣселенци почнали да упорствувать на гръцизма и се завзели да си отворятъ училище, но гръцката община имъ прѣчи енергично. Малко по на западъ край морския брѣгъ е запазено едно гръцко селце *Левтера*, или *Елевтерополъ*, мѣсто, познато още въ срѣднитѣ вѣкове като малкъ приморски градецъ.¹⁾

Въ Драмско Поле има една отдѣлна купчинка, която се състои отъ гръцкото население на Драма и на три голѣми села около него: *Чаталджа*, *Доксатъ* и *Едренеджикъ*. Гръцкото насе-

¹⁾ Tomaschek, Zur Kunde der Hämus-Halbinsel II. 76—77.